

Informació. Poder i ètica en el segle XXI

La relació entre mitjans de comunicació públics o privats i societat es troba en un procés de tensió en què l'ètica del periodista i la credibilitat dels continguts informatius són sotmeses als interessos econòmics de les pròpies empreses, o a la influència del poder polític. Aquesta carència de pluralitat informativa, fa que la societat busqui respostes en mitjans alternatius que generen credibilitat.

El diàleg «Informació. Poder i ètica en el segle XXI» ha promogut la discussió sobre aquestes qüestions i ha deixat clar que solament el compliment de les reglamentacions i les normes aconseguiran trencar amb aquesta dissociació. Per a això s'ha redactat una declaració ferma d'intencions que es concreta en el *Manifest de Barcelona*.

Aquest document on es recullen les conclusions de la trobada està format de 16 punts basats en l'ètica i la deontologia de la professió. *El Manifest de Barcelona*, hereu de l'*Informe McBride*, defensa la llibertat de premsa, la lluita contra l'autocensura i la manipulació de la informació, exigeix la redefinició dels sistemes de comunicació públics i constata la preocupació dels professionals del sector per la crisi de credibilitat que viu el periodisme i la indústria de la informació en general. Per defensar aquests interessos, comuns a periodistes i societat civil, es reclama un marc legislatiu transnacional que garanteixi la protecció dels periodistes i supprimeixi els desequilibris en la circulació de la informació (Manuel Campo Vidal).

La periodista catalana Elisenda Roca va llegir la proposta de creació de l'Observatori Mundial sobre l'Estat de la Informació, que pretén ser una plataforma independent i estable que serveixi d'eina d'anàlisi i de denúncia d'un dret universal proclamat per Nacions Unides. Aquest projecte té com a objectiu la publicació anual d'un informe sobre la comunicació periodística del moment i vol comptar amb el suport de la UNESCO, els col·legis professionals de periodistes, els consells reguladors, les facultats de ciències de la informació i els sindicats.

«La llibertat d'informació és un dret fonamental de la societat que avui està condicionada per interessos polítics, econòmics i socials. Per això és

indispensable el compliment estricte del *Codi d'Ètica* perquè la comunicació sigui un servei a favor de la ciutadania», va afirmar el president del Col·legi de Periodistes de Catalunya, Joan Brunet.

El sociòleg Manuel Castells va assegurar que la política es decideix en els mitjans i que avui es troben davant un conflicte creixent entre els valors de la professió i els valors de les empreses que acaben produint una crisi de legitimitat. Però aquesta crisi no solament afecta els mitjans privats, sinó també, i en gran mesura, els públics.

Sobre aquesta situació, el diàleg va donar un missatge concret: els mitjans públics són indispensables a la societat però necessiten urgentment redefinir-los per crear referents informatius lliures i de qualitat on s'estimuli una indústria cultural, que en aquests moments es tracta com a mercaderia. «Els mitjans públics pateixen una crisi irreversible per la qual cosa és imperant reformular un nou model amb continguts democràtics clars, amb finançament i independència del poder polític», va afirmar Enric Marín, professor de Comunicacions de la UAB.

Alhora, Joan Majó, director de Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV), va sostenir que els mitjans públics han d'actuar com un servei per a la ciutadania i han d'assegurar la informació objectiva i la pluralitat d'opinió. Com a exemple que cal analitzar en aquest context de mitjans públics i privats en mans d'uns quants i en detriment de la qualitat informativa, es va analitzar el cas de l'«anomalia italiana» en què el primer ministre, Silvio Berlusconi, té no solament el control dels mitjans públics sinó que a més és propietari de les tres cadenes privades de televisió, és a dir, controla el 45 % de la premsa. Aquest aspecte, juntament amb l'aprovació de la Llei Gasparri, segons la qual li permet adquirir més mitjans, ha situat la societat italiana davant un clar incompliment del seu dret a la informació.

L'«anomalia italiana» és un perill públic no solament per a Itàlia, sinó per a tot Europa, va afirmar Carlos Enrique Bayo, redactor cap de la secció internacional d'*El Periódico*.

Davant aquesta crisi de legitimitat informativa s'ha obert a la societat un nou espai de comunicació: els mitjans alternatius com els *blogs* d'Internet, ràdios comunitàries o petits diaris són els que estan guanyant l'audiència. «Avui són aquests mitjans els que estan obrint el debat, i les persones hi troben credibilitat», va confirmar Tai Moses subdirectora d'Alternet.

Sobre aquest nou fenomen, es va posar com a exemple concret el que va passar dissabte 13 de març a Espanya on es van convocar milers de persones a través dels SMS (missatges de mòbils) i els correus electrònics. La societat va tenir com a referència la credibilitat dels qui enviaven els missatges i això els va mobilitzar. «Els mitjans alternatius van ocupar aquest espai de falta de legitimació», va dir Tai Moses.

El diàleg també va retre un emotiu homenatge als periodistes morts en defensa de la llibertat d'expressió.